

**การศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต
สาขาวิชากายภาพบำบัดคลินิก คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2561**
Study of expectation in the graduate diploma Program (Clinical Physical Therapy)
Faculty of Physical Therapy, Mahidol University 2018.

สุทธิวรรณ เหมือนโพธิ์^{1*}, อารีรัตน์ งามขำ¹ และ วนิดา แก้วชะอุ่ม²
Suttiwan Muenpo^{1*}, Areerat Ngamkhum¹, and Wanida Kaewchaaum²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชา
กายภาพบำบัดคลินิก คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2561 โดยความคาดหวังใน 6 ประเด็นหลัก ได้แก่
เนื้อหาของหลักสูตร รูปแบบการจัดการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ อาจารย์ผู้สอน-ที่ปรึกษา สวัสดิการ และ
ความคาดหวังภายหลังสำเร็จการศึกษา

ผลการศึกษา จากข้อมูลที่ได้จากนักศึกษาทั้งหมดของหลักสูตร ปีการศึกษา 2561 จำนวน 15 คน พบว่ามีความ
คาดหวังต่อเนื้อหาของหลักสูตร รูปแบบการจัดการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ อาจารย์ผู้สอน-ที่ปรึกษา
สวัสดิการ และความคาดหวังภายหลังสำเร็จการศึกษา อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ค่าคะแนน 4.11,4.29, 4.32, 4.60, 4.02
และ 4.31 ตามลำดับ

จากผลลัพธ์การศึกษาหลักสูตรสามารถนำมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการด้านสิ่งสนับสนุน
การเรียนรู้และการวิจัยรวมถึงสวัสดิการได้สอดคล้องกับความคาดหวังของนักศึกษาของหลักสูตร

คำสำคัญ ความคาดหวัง, ประกาศนียบัตรบัณฑิต (กายภาพบำบัดคลินิก)

^{1*} นักวิชาการศึกษา ฝ่ายการศึกษา คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล

² เจ้าหน้าที่วิจัย ฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล

^{1*}Educator Postgraduate Education Unit Faculty of Physical Therapy Mahidol University, Thailand

² Research Technical Officer Research and Innovations Unit Faculty of Physical Therapy Mahidol University, Thailand

* Corresponding author: e-mail: suttiwan.mue@mahidol.ac.th

Abstract

Objective of this study is to find the expectations, factors affecting the decision of further studying, and channel of communication from the graduate diploma students, Faculty of Physical Therapy, Mahidol University in the academic year 2018. This study focuses on 6 main expected topics. There are content of course, study program, learning facility, instructor and advisor, welfare, and expectation after graduation.

The data were obtained from all graduate diploma students (15 people) who studied in academic year 2018. The expectation scores from the course contents, study program, learning facility, instructor and advisor, welfare, and expectation after graduation were in the highest levels; 4.11, 4.29, 4.32, 4.60, 4.02, and 4.31, respectively.

The results of this study can be used to improve the teaching method, learning facility, research support, and welfare in accordance with the expectations of graduate diploma students.

Keywords: Expectation, Graduate Diploma (Clinical Physical Therapy)

หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ภายใต้ การกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดเกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2558 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558) โดยมีปรัชญาและ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มุ่งให้มีความสัมพันธ์ สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชา เฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงาน ได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะ เบ็ดเสร็จในตัวเอง

คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล เป็น สถาบันการศึกษาแห่งแรกและแห่งเดียวที่ดำเนินการ จัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทาง สาขาวิชาชีพกายภาพบำบัดมาเป็นเวลากว่า 15 ปี โดยมี ระยะเวลาในการศึกษาของหลักสูตรเพียง 1 ปีการศึกษา ดังนั้น คุณภาพของบัณฑิตและการสร้างความสัมพันธ์อัน ดีระหว่างผู้เรียนกับหลักสูตรและคณะฯ เป็นสิ่งจำเป็น อย่างยิ่ง โดยหากพิจารณาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

ระดับอาเซียน (AUN-QA) และเกณฑ์คุณภาพการศึกษาผู้ ความเป็นเลิศ (EdPEX) ล้วนให้ความสำคัญต่อการรับฟัง เสียงของลูกค้ำและสนับสนุนนักศึกษาเพื่อให้สามารถ สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรตามระยะเวลาที่กำหนด อย่างมีคุณภาพ และมีความผูกพันกับหลักสูตรและองค์กร ปัจจุบันนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตร บัณฑิตสาขาวิชากายภาพบำบัดคลินิก มีระยะเวลาเฉลี่ยในการ สำเร็จการศึกษา 10 เดือน ถึง 1 ปี โดยหลักสูตรยังไม่มี ข้อมูลความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้เรียนและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นทางการ มีเพียงข้อมูลจากการ เรียนเชิญศิษย์เก่า ผู้ใช้บัณฑิต และนักศึกษาปัจจุบันมาให้ ข้อมูลเพื่อปรับปรุงหลักสูตรในปี 2558

ผู้ศึกษาในฐานะเจ้าหน้าที่งานการศึกษาที่ รับผิดชอบการดำเนินการจัดการเรียนการสอนของ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด คลินิก จึงสนใจที่จะศึกษาความคาดหวังของนักศึกษา หลักสูตร ในปีการศึกษา 2561 เพื่อให้มีการปรับปรุงการ ดำเนินงานได้อย่างทันท่วงที

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัดคลินิก คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2561

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของความคาดหวัง

ความคาดหวัง (Expectation) หมายถึง ความคิด ความเชื่อในแนวทางที่เป็นไปได้ หรือเป็นสิ่งที่คาดการณ์ว่าจะได้ในอนาคต หรือการที่บุคคลคาดคะเนล่วงหน้าต่อบางสิ่งบางอย่างว่าควรจะมี ควรจะเป็น หรือควรจะมีเกิดขึ้นตามความเหมาะสม ทั้งนี้มีผู้ให้ความหมายความคาดหวังไว้หลายท่าน ได้แก่

2. ทฤษฎีความคาดหวัง

ผู้ที่ให้ต้นกำเนิดแห่งแนวคิดความคาดหวังนี้ คือ Edward Tolman แต่ผู้ที่ได้เผยแพร่และสร้างทฤษฎี คือ Victor Vroom โดยที่ Vroom ให้ทรรศนะเกี่ยวกับสมมุติฐาน 4 ประการที่เป็นบ่อเกิดแรงจูงใจในการทำงาน กล่าวคือ

1) การคาดหวังว่าเมื่อแสดงพฤติกรรมไปแล้วจะ ทำสิ่งนั้นได้หรือไม่ มีความรู้ ความสามารถและมีสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวกที่จะแสดงพฤติกรรมเพียงพอที่จะ ดำเนินได้มากเพียงใด และมีบทบาทที่สามารถแสดง ความสามารถทำได้ดีเพียงใด

2) การคาดหวังว่าเมื่อทำงานนั้นแล้วทำได้ดี เพียงใด

3) การคาดหวังว่าเมื่อทำงานนั้นได้แล้วจะได้ ผลลัพธ์อย่างที่ต้องการหรือไม่

4) การตีผลลัพธ์ที่ได้จากการกระทำ ถ้าเขาเห็นว่ากระทำแล้วมีค่า เขาก็อยากทำ แต่ถ้าไม่มีค่าเขาก็ไม่ สนใจ จึงสรุปได้ว่าคนเรามีแรงจูงใจในการกระทำสิ่งใด ๆ ย่อมมีความคาดหวังตามเงื่อนไขข้างต้น เพราะหากขาดสิ่ง หนึ่งสิ่งใดไปแล้วแรงจูงใจย่อมขาดหายไปด้วย เมื่อดูตาม สภาพแล้ว ทฤษฎีเน้นเรื่องการพัฒนา โดยที่ Vroom เน้น ว่า มนุษย์ควรรู้จักตนเอง รู้ขีดจำกัดและความสามารถ ของตน

ดังนั้นทฤษฎีความคาดหวัง Vroom หรือ Expectation Theory บางทีเรียกว่า VET Theory และ ได้กำหนดเป็นสูตรไว้ดังนี้

การจูงใจ (หรือแรงจูงใจ) = คุณค่าของผลลัพธ์ x ความคาดหวัง x ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับ ผลลัพธ์

1) คุณค่าของผลลัพธ์ แต่ละบุคคลจะขึ้นอยู่กับ ความปรารถนาหรือความต้องการ ถ้าต้องการมากจะมีค่า เป็นบวก แต่เฉย ๆ ไม่รู้สึกยินดีในร้าย จะมีค่าเป็นศูนย์ และถ้าไม่ชอบหรือไม่ต้องการจะมีค่าติดลบ

2) ความคาดหวัง คือความน่าจะเป็นที่การ กระทำอย่างหนึ่งจะมีโอกาสที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ในระดับ แรกมากน้อยเพียงใด ถ้าคนเชื่อแน่ว่า หากทำงานเต็มที่จะ สามารถทำให้ได้ผลผลิตสูงอย่างแน่นอน ความคาดหวังจะ เท่ากับหนึ่ง ในทางตรงกันข้าม ถ้าเชื่อว่าถึงแม้จะพยายาม ทำงานหนักสักเพียงใดก็ไม่สามารถทำผลงานออกมาใน ปริมาณสูงได้เลย ความคาดหวังก็จะเท่ากับศูนย์

3) ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลลัพธ์ อธิบายได้ว่า แรงจูงใจของแต่ละคนจะมากหรือน้อย ย่อมขึ้นอยู่กับผลที่ได้รับ หรือที่คิดว่าสมควรจะได้รับเมื่อ กระทำการนั้นสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว ดังนั้นอาจกล่าว ได้ว่า ส่วนหนึ่งของแรงจูงใจที่บุคคลจะมีหรือไม่ หรือมี มากน้อยย่อมขึ้นกับความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับ ผลลัพธ์

รัตนา พรหมภาพ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ของภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย นเรศวร ปการศึกษา 2550 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียน การสอนในหลักสูตรของภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปการศึกษา 2550 ประชากรที่ใช้ใน การวิจัย คือ นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรของภาควิชา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ป การศึกษา 2550 ประกอบด้วย นิสิตหลักสูตรการศึกษา บัณฑิต นิสิตหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู นิสิตหลักสูตรศึกษามหาบัณฑิตและนิสิตหลักสูตร การศึกษาดุษฎีบัณฑิต จำนวน 411 คน ได้รับ แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 331 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.53 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามด้วย

มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ โดยผ่านการทดสอบด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคด้วยค่า 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาผลการวิจัยพบความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรของภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2550 ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1. ด้านการสอน 2. ด้านรายวิชาในหลักสูตร 3. ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน 4. ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน และ 5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ภัศรา อุทธา (2558) ได้ศึกษา เรื่อง ความคาดหวังและความพึงพอใจในกระบวนการจัดการด้านลูกค้าสัมพันธ์ของบุคลากรในสถานพยาบาลต่อผู้แทนขายเวชภัณฑ์ในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความคาดหวังและความพึงพอใจของบุคลากรในสถานพยาบาลต่อกระบวนการจัดการด้านลูกค้าสัมพันธ์ของผู้แทนขายเวชภัณฑ์ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้กรอกแบบสอบถามเอง (Self-administered questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยใช้รูปแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยการสัมภาษณ์ถึงความคาดหวังและความพึงพอใจในกระบวนการจัดการด้านลูกค้าสัมพันธ์ของบุคลากรในสถานพยาบาลต่อผู้แทนขายเวชภัณฑ์ในเขตกรุงเทพมหานครเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูล ความคาดหวังและความพึงพอใจของบุคลากรในสถานพยาบาลต่อกระบวนการจัดการด้านลูกค้าสัมพันธ์ของผู้แทนขายเวชภัณฑ์ของกลุ่มตัวอย่าง

ภูมิหลังทางประชากรของบุคลากรในสถานพยาบาลที่แตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อกระบวนการจัดการด้านลูกค้าสัมพันธ์ของบุคลากรในสถานพยาบาลแตกต่างกันโดยมองถึงความคาดหวังในเรื่องการจัดการด้านลูกค้าสัมพันธ์ ได้แก่ ด้านฐานข้อมูล

ด้านเทคโนโลยี ด้านโปรแกรมเพื่อความสัมพันธ์ และด้านการเก็บรักษาลูกค้า

ภูมิหลังทางประชากรของบุคลากรในสถานพยาบาลที่แตกต่างกันจะมีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการด้านลูกค้าสัมพันธ์ของบุคลากรในสถานพยาบาลแตกต่างกัน พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการด้านลูกค้าสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน โดยมองถึงความพึงพอใจในเรื่องการจัดการด้านลูกค้าสัมพันธ์ ได้แก่ ด้านฐานข้อมูล ด้านเทคโนโลยี ด้านโปรแกรมเพื่อความสัมพันธ์ และด้านการเก็บรักษาลูกค้า

พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความคาดหวังต่อกระบวนการจัดการด้านลูกค้าสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน ด้านความคาดหวังของบุคลากรในสถานพยาบาลด้านลูกค้าสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการด้านลูกค้าสัมพันธ์ พบว่า ความคาดหวังของบุคลากรในสถานพยาบาลด้านลูกค้าสัมพันธ์โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการด้านลูกค้าสัมพันธ์ ในด้านการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและด้านการรักษาลูกค้า

วิธีการศึกษา

ความคาดหวังนักศึกษาศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัดคลินิก คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2561 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และเลือกใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นวิธีการศึกษาและรวบรวมข้อมูลโดยทั่วไปเพื่อให้ทราบสภาพความเป็นจริงมากที่สุด

ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2561 จำนวน 15 คน

ในการศึกษาความคาดหวังครั้งนี้ดำเนินการผ่านแบบสอบถามความคาดหวังนักศึกษา ประจำปีการศึกษา 2561 ต่อการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล โดยดำเนินการศึกษารายละเอียด มคอ.2 ของหลักสูตร ข้อมูลเมื่อปี 2559

และสืบค้นข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการออกแบบแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 ช่องทางการสื่อสารและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 3 ความคาดหวังต่อการเรียนการสอนในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา แบ่งออกเป็น 6 ประเด็น ได้แก่ เนื้อหาของหลักสูตร รูปแบบการจัดการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ อาจารย์ผู้สอน-ที่ปรึกษาสวัสดิการ และความคาดหวังภายหลังสำเร็จการศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบส (Best 1981: 179 - 187) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 –5.00 หมายถึง มีความคาดหวังในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 –4.49 หมายถึง มีความคาดหวังในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 –3.49 หมายถึง มีความคาดหวังในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 –2.49 หมายถึง มีความคาดหวังในระดับน้อย

ตารางที่ 1 การรับรู้ข่าวสารจำแนกตามช่องทางการสื่อสาร

ช่องทางการสื่อสาร	ความถี่	ร้อยละ
เพื่อนผ่านอีเมลล์ ไลน์กลุ่มและเฟซบุ๊ก	13	46.43
เว็บไซต์คณะกายภาพบำบัด	8	28.57
เฟซบุ๊กคณะกายภาพบำบัด	7	25.00
รวม	28	100.00

จากตารางที่ 1 การศึกษาช่องทางการสื่อสารแบบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ช่องทาง พบว่า กลุ่มตัวอย่างรับทราบข้อมูลข่าวสารของคณะกายภาพบำบัดจากเพื่อนผ่านอีเมลล์ ไลน์กลุ่มและเฟซบุ๊กกลุ่ม เว็บไซต์คณะ

ค่าเฉลี่ย 1.00 –1.49 หมายถึง มีความคาดหวังในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ความต้องการและข้อเสนอแนะ
 คณะผู้ศึกษาได้ดำเนินการตรวจดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามกับจุดประสงค์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน มีค่าดัชนีเท่ากับหรือมากกว่า 0.66 ขึ้นไป

จริยธรรมการวิจัย

โครงการผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน COE No. MU-CIRB 2019/003.0701 และนำแบบสอบถามเก็บข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลผล

1. การแจกแจงความถี่ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับช่องทางการสื่อสารและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ
2. การหาค่าเฉลี่ย เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน

การอภิปรายผลการวิจัย

นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขากายภาพบำบัดคลินิก ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 15 คน (ร้อยละ 100) จากนักศึกษาทั้งหมดของหลักสูตรในปีการศึกษา 2561 จำแนกเป็นนักศึกษาชาย 5 คน (ร้อยละ 33.33) นักศึกษาหญิง 10 คน (ร้อยละ 66.67)

กายภาพบำบัด และเฟซบุ๊กคณะกายภาพบำบัด ความถี่ 13 (ร้อยละ 46.43), 8 (ร้อยละ 28.57) และ 7 (ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่นักศึกษาเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา

ปัจจัยในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
ตามความต้องการของตนเองในการพัฒนาทักษะความรู้	15	88.24
ตามความต้องการของนายจ้าง/องค์กร	2	11.76
รวม	17	100.00

จากตารางที่ 2 การศึกษาปัจจัยในการศึกษา
 ระดับบัณฑิตศึกษาแบบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ปัจจัย
 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาจาก

ความต้องการของตนเองในการพัฒนาทักษะความรู้ และ
 ตามความต้องการของนายจ้าง ความถี่ 15 (ร้อยละ
 88.24) และ 2 (ร้อยละ 11.76) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่นักศึกษาเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาในคณะกายภาพบำบัด

ปัจจัยในการศึกษาต่อ ณ คณะกายภาพบำบัด ม.มหิดล	ความถี่	ร้อยละ
ชื่อเสียงของคณะกายภาพบำบัด	10	17.54
สถานที่ตั้งของคณะ	2	3.51
ความน่าสนใจของหลักสูตร	12	21.05
บรรยากาศภายในมหาวิทยาลัย	8	14.04
ชื่อเสียงของคณาจารย์	14	24.57
ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	5	8.77
เครือข่ายความร่วมมือ	1	1.75
ได้รับการแนะนำจากผู้ที่เคยรพนักบัต	3	5.26
รูปแบบการจัดการเรียนการสอน	2	3.51
รวม	57	100.00

จากตารางที่ 3 การศึกษาปัจจัยใน
 การศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ณ คณะกายภาพบำบัด
 มหาวิทยาลัยมหิดล แบบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ปัจจัย
 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ณ
 คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล โดยพิจารณา

จากปัจจัย 3 อันดับแรกคือ ชื่อเสียงของคณาจารย์ ความ
 น่าสนใจของหลักสูตร และชื่อเสียงของคณะ
 กายภาพบำบัด ความถี่ 14 (ร้อยละ 24.57), 12 (ร้อยละ
 21.05) และ 10 (ร้อยละ 17.54) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ระดับความคาดหวังเฉลี่ยแต่ละด้าน

ประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัดคลินิก	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปรผล
ความคาดหวังต่อเนื้อหาหลักสูตร โดยภาพรวม	4.11	0.53	มาก
ความคาดหวังต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวม	4.29	0.54	มาก
ความคาดหวังต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้และการวิจัย โดยภาพรวม	4.32	0.64	มาก
ความคาดหวังต่อผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา โดยภาพรวม	4.60	0.41	มากที่สุด
ความคาดหวังต่อสวัสดิการ โดยภาพรวม	4.02	0.66	มาก
ความคาดหวังภายหลังสำเร็จการศึกษา โดยภาพรวม	4.31	0.58	มาก
จำนวนรวมทั้งสิ้น	4.28	0.56	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่าระดับความคาดหวังของนักศึกษาในทุกประเด็นความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้ศึกษาจึงได้ดำเนินการศึกษาในรายละเอียดพบว่า

1. ความคาดหวังต่อด้านอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด นักศึกษาคาดหวังให้หลักสูตรมีอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ ประสบการณ์และความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มีความเป็นกันเองการให้คำปรึกษาแนะนำต่าง ๆ และสามารถเข้าถึงได้ง่ายหลากหลายช่องทาง

2. ความคาดหวังต่อด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้และการวิจัย อยู่ในระดับมากที่สุด นักศึกษาคาดหวังให้ห้องเรียนมีแสงสว่างที่เพียงพอ มีความสะอาดและสวยงาม มีอุณหภูมิและการถ่ายเทอากาศที่ดี

3. ความคาดหวังต่อด้านความคาดหวังภายหลังสำเร็จการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด นักศึกษาคาดหวังที่จะมีทักษะเพื่อใช้ในการรักษาผู้ป่วยที่สูงขึ้นและหลากหลาย มีความเชี่ยวชาญในสาขาที่สนใจเพิ่มมากขึ้น และสามารถนำคุณวุฒิการศึกษาไปปรับฐานเงินเดือน

4. ความคาดหวังต่อด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด นักศึกษาคาดหวังให้หลักสูตรจัดการเรียนการสอนเน้นการฝึกปฏิบัติจริง การแก้ปัญหาทางการรักษา และมีความชัดเจน เหมาะสมเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของรายวิชาสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้

5. ความคาดหวังต่อด้านเนื้อหาหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด นักศึกษาใหม่คาดหวังให้เนื้อหาหลักสูตรเน้นการฝึกปฏิบัติทักษะทางวิชาชีพ เน้นด้านวิชาการ การคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา เพื่อนำไปสู่การเป็นบัณฑิตที่ดี

6. ความคาดหวังต่อด้านสวัสดิการ อยู่ในระดับมากที่สุด นักศึกษาคาดหวังต่อห้องพักสำหรับนักศึกษาที่เอื้อต่อการศึกษาด้วยตนเอง การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และพักผ่อน มีบุคลากรให้คำปรึกษาแนะนำ ประสานงานสนับสนุนการเรียนการสอนอย่างเพียงพอและเต็มใจบริการ

นอกจากนี้ในส่วนของความต้องการและข้อเสนอแนะ ซึ่งพบว่า

- การชี้แจงวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการประเมินความรู้หลักสูตรมีการกำหนดชัดเจน แต่ดำเนินการในการแจ้งล่าช้า ควรแจ้งตั้งแต่ก่อนเริ่มการเรียนการสอน
- อาจารย์เป็นกันเองและใส่ใจการสอนทำให้ขณะฝึกปฏิบัติสามารถสอบถามเพื่อให้เข้าใจได้ถูกต้อง
- ควรเพิ่มความยืดหยุ่นในการเลือกวิชาเลือกได้อย่างอิสระ แต่เนื่องจากรายวิชาอื่น จำนวนนักศึกษาอาจไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถเปิดสอนได้ จึงยังเป็นปัญหาที่ควรแก้ไข
- การแบ่งสัดส่วนเวลาในการเรียนการสอนระหว่างบรรยายและปฏิบัติ อยากรให้สมดุลมากขึ้น ในบางครั้งให้เวลาในการปฏิบัติน้อย
- อยากรให้อาจารย์ส่งเอกสารการสอนก่อนวันเรียน
- ในคาบที่เรียนปฏิบัติ อยากรให้มีการบันทึกวิดีโอ
- กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการให้คณะฯ เปิดหลักสูตรเกี่ยวกับ sport เพิ่มเติม

การสรุปผลการวิจัยและประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

การศึกษาช่องทางการสื่อสาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างรับทราบข้อมูลข่าวสารของคณะกายภาพบำบัดจากเพื่อนผ่านอีเมล ไลน์กลุ่มและเฟซบุ๊กกลุ่ม เว็บไซต์ คณะกายภาพบำบัด และเฟซบุ๊กคณะกายภาพบำบัด

การศึกษาปัจจัยในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาจากความต้องการของตนเองในการพัฒนาทักษะความรู้ และตามความต้องการของนายจ้าง

การศึกษาปัจจัยในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ณ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล แบบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ปัจจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ณ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล โดยพิจารณาจากปัจจัย 3 อันดับแรกคือ ชื่อเสียงของคณาจารย์ ความน่าสนใจของหลักสูตร และชื่อเสียงของคณะกายภาพบำบัด

ระดับความคาดหวังของนักศึกษาในทุกประเด็นความคาดหวังอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ผู้ศึกษาจึงได้ดำเนินการศึกษาในรายละเอียด พบว่า

- 1.ความคาดหวังต่อด้านอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
- 2.ความคาดหวังต่อด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้และการวิจัย อยู่ในระดับมาก
- 3.ความคาดหวังต่อด้านความคาดหวังภายหลังสำเร็จการศึกษา อยู่ในระดับมาก
- 4.ความคาดหวังต่อด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก
- 5.ความคาดหวังต่อด้านเนื้อหาหลักสูตร อยู่ในระดับมาก
6. ความคาดหวังต่อด้านสวัสดิการ อยู่ในระดับมาก

จากผลการศึกษา สอดคล้องกับ รัตนา พรหมภาพ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรของภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปการศึกษา 2550 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรของภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปการศึกษา 2550 พบว่า ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรของภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปการศึกษา 2550 ทั้ง 5 ดานอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1. ดานผู้สอน 2. ดานรายวิชาในหลักสูตร 3. ดานวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน 4. ดานปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน และ 5. ดานการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยความคาดหวังของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัดคลินิก คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2561 อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปปรับใช้กับหลักสูตรทั้งด้านการพัฒนาการปรับปรุง หรือสร้างแนวทางในการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพด้านต่าง ๆ ของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด

คลินิก คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล รวมถึงส่งต่อไปยังผู้บริหารเพื่อปรับแนวนโยบาย กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ ต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย

จากข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง หลักสูตรควรเร่งดำเนินการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการชี้แจงวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการประเมินความรู้หลักสูตรควรระบุเป็นข้อกำหนดของทุกรายวิชาที่จะต้องดำเนินการชี้แจงให้แล้วเสร็จในคาบแรกของการจัดการเรียนการสอน ในส่วนของการแบ่งสัดส่วนเวลาในการเรียนการสอนระหว่างบรรยายและปฏิบัติ เพื่อให้เวลาในการฝึกปฏิบัติและให้ข้อเสนอแนะมากขึ้น และความยืดหยุ่นการเลือกวิชาเลือกได้อย่างอิสระ อาจจะต้องมีการพิจารณาปรับโครงสร้างหลักสูตรตามความเหมาะสม ทั้งนี้ควรนำเสียงของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มอื่นประกอบกับเนื้อหาของแต่ละรายวิชาพิจารณาประกอบด้วย

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยบุคคลหลายท่านได้กรุณาช่วยเหลือ ให้โอกาส ให้การสนับสนุน คำปรึกษาแนะนำ และกำลังใจ ความสำเร็จของการดำเนินงานทั้งหลายเกิดจากการได้รับความร่วมมือร่วมใจอย่างดียิ่ง คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่าน มา ณ ที่นี้ ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนีย์ บวรสุนทรชัย ที่ได้ให้คำปรึกษาโดยตลอด คุณรัชพร ราชแพทยาคม ที่ช่วยผลักดันส่งเสริมและให้กำลังใจตลอดมา รวมถึงทีมคณะผู้วิจัยที่ร่วมช่วยกันส่งเสริมสนับสนุน กระตุ้นให้การดำเนินงานให้เป็นผลงานวิจัยที่สมบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558.**, สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

- ภัศรา อุทธา. (2558). **ความคาดหวังและความพึงพอใจ**
ในกระบวนการจัดการด้านลูกค้าสัมพันธ์ของ
บุคลากรในสถานพยาบาล ต่อผู้แทนขาย
เวชภัณฑ์ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
วารสารศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการ
สื่อสาร องค์กร, วารสารศาสตร์และ
สื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุดารัตน์ จันทร์พุด. (2558). **ความคาดหวังและความพึง**
พอใจของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อ
คุณภาพการให้บริการของบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสต
รมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการภาครัฐและ
ภาคเอกชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
ศิลปากร. รายงานวิจัย ภาควิชาการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เมษายน
2551
- รัตนา พรหมภาพ (2550). **ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการ**
จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรของภาควิชา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย
นเรศวร ปการศึกษา 2550
- Best, John W. (1981). **Research in Education**
(4thed.). Englewood Cliffs, New Jersey:
Prentice-Hall.